

ΝΕΑ ΕΡΓΥΝΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΣΑΡΩΤΗΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΑΛΑΤΑΚΗΣ
ΕΤΟΣ ΙΚΑ' ||

• Αριθ. Τηλεφώνου 103

Συνδιευθυντας (Μ. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ
και Έκδόται (ΔΕΩΝΙΔΑΣ ΜΠΟΡΤΟΔΕΗΣ

ΧΑΝΙΑ 28 Αύγουστου 1923 || ΑΡΙΘ. 3222

ΘΑ ΑΝΑΒΛΗΘΗ Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ;

Δύν γιωρίζομεν έάν είναι άληθης ή έκ Λονδίνου μεταδιδομένη ειδήσης, καθ' ίην ή Τουρκία έχει άπόφασιν νά ξητήση παρά της έλληνικής κυβερνήσεως, δπως άναβληθή ή υποχρεωτική άνταλλαγή των πληθυσμῶν μέχρι της 1 Μαΐου, και ποίας ύποδοχῆς θὰ τύχῃ μία τοιαύτη αίτησης έάν πράγματι υπεβάλλετο εἰς τὴν έλληνικήν κυβέρνησον. Έάν δημος ιρίνωμεν έκ τῶν λαμβανομένων παρ' ήμιν προπαρασκευαστικῶν μέτρων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς σχετικῆς συμβάσεως, δὲν φαίνεται νά υπάρχῃ παρά τῇ έλληνικῇ κυβερνήσει διάθεσις δπως συναινέσῃ εἰς τὴν άναβολήν. Καὶ ἐφ' δυον πρόκειται νά ἐκτελεσθῇ δπως δήποτε ή υποχρεωτική άνταλλαγή, καὶ δὲν δέν ἐκτελεσθῇ σήμερον θὰ ἐκτελεσθῇ ἀφεύκτως αὔριον, δὲν φαίνεται δὲ υπάρχουσα ἐν Ἀγκύρᾳ άντιθετος περὶ τούτου γνώμη ή καν σκέψις, ή έλληνική κυβέρνησης, ἀρνουμένη τὴν άναβολὴν τῆς ἐκτελέσεως, δημόνον νομιμῶς, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπιστικῶς ενδισκεται ἐν πλήρει δικαιόρῳ. Ό λόγος δημος φέρεται πρὸς δικαιολογίαν τῆς περὶ άναβολῆς αίτησεως είναι ή ἀποφυγὴ τῶν δυσχερειῶν τῆς μεταναστεύσεως ἐν δρα χειμῶνος. Άλλ' ή Τουρκία προβάλλουσα τὸν λόγον τοῦτον φωρᾶται μεριμνῶσα μόνον περὶ τῶν Τούρκων, οἵτινες θὰ μεταναστεύσωσιν ἐξ Ἐλλάδος, ἀδιαφορεῖ δημος διὰ τὴν τύχην τοῦ ἀκαταμυχοῦ τῶν ἐκ Μ. Ασίας καὶ Θράκης Χριστιανῶν, οἵτινες φεύγοντες τὰς διώξεις αὐτῆς κατέκλυσαν τὴν Ελλάδα, ἔξακολουθεῖ δὲ ἀποτέλλουσα κατὰ δεκάδας χιλιάδων νέους πρόσφυγας,

οἵτινες είχον συγκεντρωθῆ ἐν Κ)πόλει, εἰς οὓς προσέθενται καὶ οἱ έκ Συρίας συγκεντρωθέντες ἐν Βηρυτῷ, τοὺς δποίους ἐπίσης ἀποστέλλουσιν εἰς τὴν Έλλάδα αἱ γαλλικαὶ ἀρχαὶ τῆς ἐπαρχίας ἔκεινης. "Όλοι αὗτοὶ οἱ ἐν τῷ παρελθόντι καταφύγοντες εἰς τὸ έλληνικὸν ἔδαφος καὶ ἔξακολουθοῦντας νά συρρέωσιν ἔχουσιν ἀνάγκην στεγάσεως καὶ διαρκοῦς ἐγκαταστάσεως, ή ἀνάγκη δὲ αὗτη γίνεται ἐπιτακτικῶς, ἐφόσον δ χειμῶν ἔγγιται. Καὶ ή στέγασις καὶ ἐγκατάσιασις αὐτῶν δὲν είναι δυνατή, ἐφόσον οἱ πρωτοισμένοι πρὸς ἀναγκαστικὴν μετανάστευσιν τουρκικοὶ πληθυσμοὶ τῆς Ἐλλάδος, δὲν ἐκτοπισθῶσιν δπως εἰς τὰς οἰκίας των καὶ εἰς τὰ κτήματα των ἐγκαταστάθδοιν οἱ πρόσφυγες. Ελναι, λοιπόν, υποχρεωμένη ή Ἐλλάς. διὰ τὸν λόγον τοῦτον, νά ἀπορρίψῃ υποβαλλομένην τυχὸν αἰτησιν ἀναβολῆς τῆς υποχρεωτικῆς ἀνταλλαγῆς μετὰ τὸν χειμῶνα. "Άλλο ζητῆμα θὰ ήτο, έάν υπῆρχε πιθανότης ἀναθερρήσεως τῆς ἀπανθρώπου συμβάσεως, δι' ής ἀνταλλάσσονται δίκην κτηνῶν ἔκατοντάδας χιλιάδων ἀνθρώπων πληθυσμοί, χωρὶς νά ξητηθῇ η γνώμη των καὶ παρὰ τὴν θέλησιν των, δπότε μία ἀναβολὴ ἐνάρξεως τῆς ἐκτελέσεως θὰ είχε λόγον. "Άλλα τοιαύτη σκέψις, ἐν τῷ παρόντι τούλαχιστον, δὲν φαίνεται υπάρχουσα οὕτε ἐν Ἀγκύρᾳ, οὕτε ἐν Αθήναις.

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΉΔΑΝΙΟΥΡΓΗΣΟΥΝ ΙΣΧΥΡΟΝ ΣΤΟΔΟΝ

Μετὰ τὴν υπογραφὴν τῆς εἰρήνης τῆς Λωζάνης οἱ

τοῦρκοι, οἱ δποίοι πιστεύουν δτι διὰ τῆς στρατιωτικῆς καὶ διπλωματικῆς νίκης των ἀπεικαστέστησαν τὸ ἔθνικὸν γόντρον καὶ ἔξισφάλισαν εἰς τὴν νέαν Τουρκίαν ἀπόλυτον ἀνεξαρτησίαν, μελετοῦν ηδη τὰ μέσα τὰ ίκανά νά προστατεύσουν τὸν χώραν των Έκ δυνατῶν ἐνδεχομένων ἐπιθέσεων τῶν ξένων.

"Ο τουρκικὸς τύπος ἀποδίδων τὰς ἔδαφικὰς ἀπωλείας, τὰς δποίας υπέστη ή Οθωμανικὴ Αύτοκρατορία ἀπὸ τοῦ ρωσοτουρκικοῦ πολέμου τοῦ 1877—78, πρό παντὸς εἰς τὴν ἔλλειψιν πολεμικῶν πλοίων, υποστηρίζει ηδη τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην διὰ τὴν νέαν Τουρκίαν τῆς ναυπηγήσεως στόλου προσφόρδου διὰ τὸς ναυτικὰς ἀνάγκας τῆς χώρας. Τὰ κράτη τῆς Αντάντη, παρατηροῦν αἱ ἐφημερίδες τῆς Κων(πόλεως ἐκέρδισαν τὸν μέγαν πολέμον χάρις εἰς τὸν ίσχυρὸν στόλον καὶ εἰς τὸ ἐμπορικὸν ναυτικὸν τῆς Αγγλίας. Κυρίαρχος τῶν θαλασσῶν ή Μεγάλη Βρετανία διὰ τοῦ στόλου τῆς ἀπέκλεισε τὰ ἔχθρικὰ κράτη ἀπομονώσασα καθ' δλοκληρίαν αὐτὰ, ἐνῶ διὰ τοῦ ισχυροῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ τῆς ἐφωδίαζε μὲ τρόφιμα καὶ ἀλλα υλικὰ τὰς συμμαχικὰς χώρας.

"Έξακολουθοῦνται νά ξειρουν τὴν χρησιμότητα καὶ τὴν ἀνάγκην πολεμικοῦ στόλου αἱ τουρκικαὶ ἐφημερίδες προσθέτουν δτι ή μικρὰ Ἐλλάς ἐτόλμησε νά λάβῃ μέρος εἰς τὸν Βαλκανικὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Οθωμανικῆς Αύτοκρατορίας ἔχουσα πεποθησιν εἰς τὸν στόλον τῆς. Αὗτη ἔφερεν εἰς πέρας τὴν ἐκστρατείαν τῆς Μικρᾶς Ασίας χάρις πάντοτε εἰς τὰ πολεμικὰ πλοῖα τῆς. "Ηττηθεῖσα ἐν Ανατολῇ υπὸ τῶν Κεμαλικῶν δπλων κατώρθω-

σε νά σώσῃ τὰ λείψανα τοῦ στρατοῦ χάρις εἰς τὸν στόλον τῆς. Βεβαία περὶ τῆς ναυτικῆς ὑπεροχῆς τῆς ἀπέναντι τῆς Τουρκίας, καὶ ἀφ' ἐτέρου διὰ τῆς ἐπαναστατικῆς κυβερνήσεως ἀναδιοργανώσασα καὶ ἀποκαταστήσασα τὴν πολεμικὴν δέξιαν τοῦ στρατοῦ τῆς ή Ελλάς προσέλαβεν ἐσχάτως ἐν Λωζάνη κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων τῆς εἰρήνης στάσιν ἀπειλητικὴν, ή δποία βεβαίως ήτο ἐπίκαιρος προκειμένου περὶ χώρας ήττημένης.

"Κατόπιν οχετικῶν παραδειγμάτων ἵκ τῆς προσφάτου ιστορίας, ἐν οἷς, μεταξὺ ἀλλαγῶν, ή ἀπώλεια τῆς Κρήτης, τῆς Λυσίας, τῶν νήσων καὶ τῶν βαλκανικῶν κτήσεων, τὰ δργανα τῆς δημοσίας γνώμης ἔχουν τὴν γνώμην διεισδύεις ἐν Τουρκίᾳ ω̄ ἀντιταχθῆ εἰς τὴν ναυτήγησιν πολεμικοῦ στόλου.

"Ἐπειδὴ ή θάλασσα χωρίζει τὴν Ανατολιαν ἀπὸ τῆς Κων(πόλεως καὶ τῆς Αδριανούπολεως καὶ τρεῖς πλευραὶ τῆς χώρας ήμδων περιβρέχονται υπὸ θαλασσῶν, ἐλεγεν ἐσχάτως ἐπιφανῆς τις ἐκ τῶν Κεμαλικῶν, τὸ νέον Τουρκικὸν κράτος δὲν δύναται προφωνῶς νά ζήσῃ καὶ νά εύδαιμονήσῃ ἐν δὲν ἀποκτήσῃ εἰς τὸ μέλλον στόλον. Διὰ νά δημιουργηθῇ δημος δ στόλος ἐπάξιος τοῦ μέλλοντος τῆς νέας Τουρκίας ή δποία διὰ τῆς εἰρήνης τῆς Λωζάνης ἐπανέκτησε τὴν θέσιν τῆς ω̄ κυριάρχου Δυνάμεως, ἔχομεν ν' ἀντιμετωπίσωμεν τεραστίας οίκονομης δυσχερείας, δυσχερείας σχεδὸν ἀνυπερβλήτους, λαμβανομένης υπὸ δψιν τῆς σημαντικῆς ἐλαττώσεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς οίκονομης καὶ οίκονομολογικῆς κρίσεως εἰς δποίαν εύδαι-